

landelijk centrum voor persoonlijkheidsproblematiek

Hartelijk welkom!

10 maart 2017

Symposium t.g.v. Mia Famaey 40 jaar in dienst

“Als je loslaat heb je twee handen vrij”

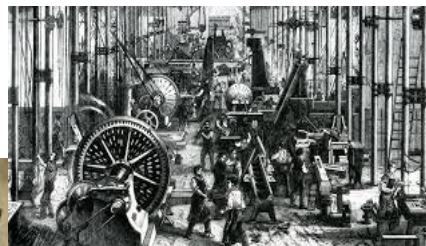

De 8 revoluties van persoonlijkheidsstoornissen

De 8 revoluties van persoonlijkheidsstoornissen

Roel Verheul
Halsteren, 10 maart 2017

Historie van revoluties

Glorious revolution

Vb:
Franse
revolutie

Vb:
Juli-
revolutie,
Industriële
revolutie

Vb:
Fluwelen
revolutie,
Seksuele
revolutie,
Culturele
revolutie,
Groene
revolutie

Vb:
Jasmijn-
revolutie,
Digitale
revolutie

1600

1700

1800

1900

2000

2100

1

3

6

12

24?

Inflatie van het begrip 'revolutie'

- “(..) een ware **bankenrevolutie** (..): de degelijke houten parkbank moet het veld ruimen voor nieuwe onderhoudsvriendelijke zitbanken. En dat is geen vooruitgang: (..) het zitcomfort is door de bank genomen erbarmelijk.”

Leeuwenkop: 6+

De Krul: 5

Vliegende draak

Plankenbank: 4

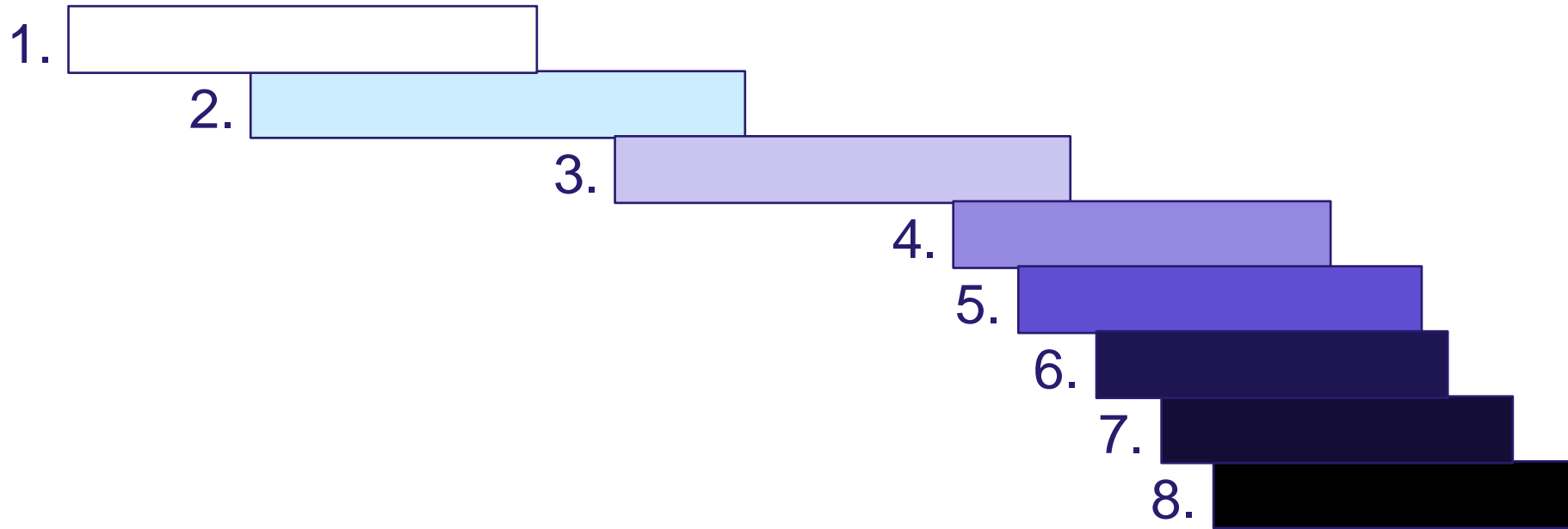

Leeuwenkop: 6+

De Knoestige tak

De 8 revoluties van persoonlijkheidsstoornissen

1. Diagnostische revolutie

- 1980: Publicatie DSM-III
 - 11 specifieke persoonlijkheidsstoornissen + PSNAO
 - meetbare diagnostische criteria
- 1980-1989:
 - Ontwikkeling en validatie van meetinstrumenten
 - Semigestructureerde interviews
 - Zelfbeoordelingsvragenlijsten
- Fluwelen/stille revolutie?
 - Descriptieve versus structurele diagnostiek
 - Aanhoudend (Nederlands) debat over classificatie ≠ diagnostiek
 - Categoriele versus dimensionale diagnostiek (DSM-5)

1. Diagnostische revolutie

1970

1980

1990

2000

2010

2020

2. Therapeutische revolutie

- Van algemene psychodynamische psychotherapieën → specifieke integratieve psychotherapieën, bijvoorbeeld:
 - '70-'80: Transference Focused Psychotherapy (TFP)
 - '70-'80: Dialectical Behavior Therapy (DBT)
 - '80-'90: Schema Focused Therapy (SFT)
 - '90-'00: Mentalization Based Treatment (MBT)
- Fluwelen/stille revolutie?
 - Strijd tussen 'Big Four'
 - Strijd tussen specifieke en generieke PT (Bijv. GRB)

2. Therapeutische revolutie

1970

1980

1990

2000

2010

2020

3. Paradigmarevolutie

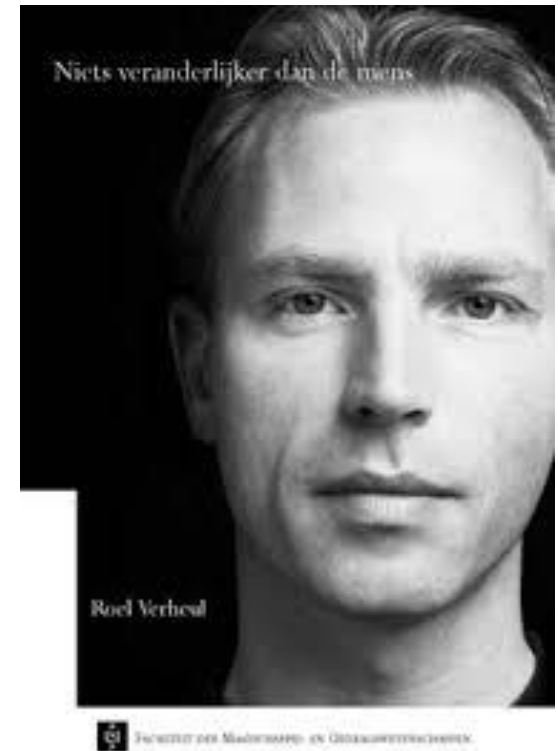
- Geloof in onveranderlijkheid
- Genetische determinisme
- Therapeutisch nihilisme

- Natuurlijk beloop = Δ
- Behandeling = grote ES
- Gen-omgeving interactie

- Geloof in veranderlijkheid
- Veranderbaarheid (!)
- Therapeutisch optimisme

3. Effectrevolutie

1970

1980

1990

2000

2010

2020

4. Efficiencyrevolutie

- Sturen op
 - Rechtmatigheid: HB, verwijsbrieven, etc
 - Gepaste/zinnige zorg: EBM, zorgpaden, ROM & optimale duur
 - Doelmatigheid: ø prijsdruk, ambulantisering, 'verdunning', productiviteit, minutennormen (medianen) en schadelast
- Positieve gevolgen
 - Bedrijfsvoering, verantwoordelijkheid, doelmatigheid, toegankelijkheid
- Negatieve gevolgen sturen op
 - Verschraling aanbod, interferentie met zorgstandaarden, upcoding
 - Slechts 20% krijgt EB behandeling (!)
- Fluwelen/stille revolutie?
 - Zelfevaluaties + schadelast → enorme terugbetalingen, faillissementen
 - Clash ggz versus systeemwereld: 'Het roer moet om' (terug naar de bedoeling)

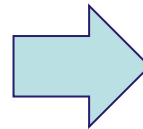
4. Efficiencyrevolutie

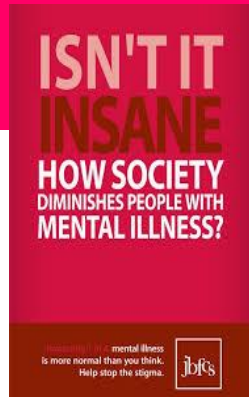
5. Emancipatierevolutie

- Ziekte & zorg
- (Subtiele) drang & dwang
- Klachten therapeutiseren
- Stigma

- Gedrag & gezondheid
- Shared decision making
- Klachten serieus nemen
- Client empowerment

5. Emancipatierevolutie

1970

1980

1990

2000

2010

2020

6. Kwaliteitsrevolutie

- **Probleem**
 - Effecten van psychotherapie ~ behandelintegriteit, organisatorische context
 - >50% MBT implementaties mislukt door kwaliteitsproblemen
- **Oplossing**
 - Kwaliteitssystemen met (a) hulp bij implementatie, (b) training en supervisie, (c) continue monitoring proces en uitkomst, (d) expertconsultatie
 - Vgl. Multisystemic Treatment (MST): circa 90% behandel succes
- **Ontwikkelingen**
 - Stichting benchmark GGZ (ROM)
 - MBT Nederland, diverse registers
 - Selectieve inkoop CZ

expertisecentrum
mbt nederland

6. Kwaliteitsrevolutie

1970

1980

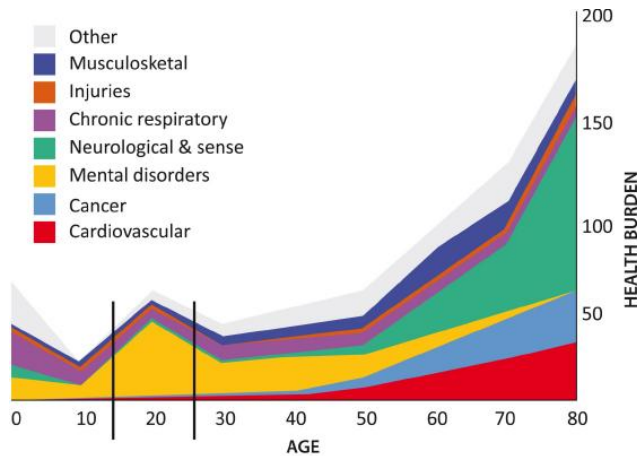
1990

2000

2010

2020

7. Preventierevolutie

- Zelfverwonding & suïcidaliteit pieken tussen 14-17 jaar
- 90% van zelfverwonding gebeurt tijdens adolescentie

- Ontwikkelingen
 - Adaptaties 12-18 jaar
 - MBT-Early, MBT-A, ST-A, DBT-A
 - Modules voor BPS ouders met jonge kinderen
 - MBT-P

7. Preventierevolutie

1970

1980

1990

2000

2010

2020

8. eHealthrevolutie

- Artificiële intelligentie kan (delen van) psychotherapie vervangen
 - ST app, MBT app, DGT app
- Apps zijn 24x7 beschikbaar
- Serious gaming komt eraan
- Ontwikkelingen in de kinderschoenen

8. eHealthrevolutie

1970

1980

1990

2000

2010

2020

De 8 revoluties van persoonlijkheidsstoornissen

1. Diagnostische revolutie
2. Therapeutische revolutie
3. Paradigmarevolutie
4. Efficiencyrevolutie
5. Emancipatierevolutie
6. Kwaliteitsrevolutie
7. Preventierevolutie
8. eHealthrevolutie

Betekenis van de 8 revoluties

- Diagnostische revolutie
- Therapeutische revolutie
- Paradigmarevolutie
- Efficiencyrevolutie
- Emancipatierevolutie
- Kwaliteitsrevolutie
- Preventierevolutie
- eHealthrevolutie

- Aandacht en herkenning
- Ontwikkeling effectieve interventies
- Zienwijze: van nihilisme naar optimisme
- Uitvoerbaar binnen acceptabele duur
- Lage drempel & klantvriendelijk
- Goede kwaliteit buiten laboratorium
- Voorkomen is beter dan genezen
- Voor iedereen beschikbaar

Vergelijking met de mobiliteitsrevolutie

1. Probleem (h)erkend
2. Oplossing zoeken
3. Effectieve oplossing
4. Efficiënte productie
5. Voor iedereen
6. Steeds beter
7. Alleen als het nodig is
8. Steeds makkelijker

Take home message

- Mia: Van harte gefeliciteerd met het 40 jarig dienstverband!
 - De afgelopen 40 jaar is veel gebeurd, veranderd, verbeterd
 - Jij hebt het allemaal meegemaakt
- NL is koploper in internationale ontwikkelingen rondom PS
 - Anno 2016 kunnen veel mensen met PS hulp krijgen
 - Helaas nog geen preventie & te weinig goede behandelingen
- Revoluties volgen elkaar steeds sneller op
 - Ultieme doel: voorkomen waar mogelijk en anders genezen (voor iedereen toegankelijk)
 - Mis de ontwikkelingen niet!